

KONKURENTSIAMET
PEADIREKTOR

Otsus

Tallinn

16.03.2005 nr 13-L

Soovituste andmata jätmine

Vastavalt haldusmenetluse seaduse § 35 lg 1 p-le 1 algas OÜ Fremanti 21.02.2005.a kahe taotluse esitamisega Konkurentsiametile haldusmenetlus.

1. ASJAOLUD

Konkurentsiametile laekus 23.02.2005.a OÜ Fremanti 21.02.2005.a kaks taotlust, mis käsitlevad Ida-Viru Maavalitsuse ja Kohtla-Järve Linnavalitsuse tegevust ühistranspordi liinilubade andmisel.

OÜ Fremanti väidab oma esimeses taotluses, et OÜ Fremanti taotles Ida-Viru Maavalitsuselt liinilubasid liinile nr 23, mida avaldaja oli teenindanud juba 8 aastat, ja uuele bussiliinile, mis pikendaks liini nr 23 kuni AS-ni Silvet ja AS-ni UVZ AVR. Maavalitsus keeldus oma 30.07.2004 korraldusega nr 161 OÜ-le Fremanti nimetatud liinilubade väljastamisest põhjendusega, et puudub vajadus sellise teenuse osutamiseks. Käesoleval ajal on Tartu Ringkonnakohtus menetlemisel OÜ Fremanti apellatsioonikaebus nimetatud asjas. Avaldaja palub nimetatud taotluses Konkurentsiametil algatada haldusmenetlus eesmärgiga kontrollida Ida-Viru Maavalitsuse tegevuse vastavust konkurentsiseadusele ühistranspordi liinilubade andmisel ja anda soovitus Ida-Viru Maavalitsusele konkurentsiolekorra parandamiseks ühistranspordi valdkonnas.

Oma teises taotluses OÜ Fremanti selgitab, et Kohtla-Järve Linnavalitsus takistab Kohtla-Järve linnas konkurentsi ühistranspordi korraldamisel ja liinilubade väljastamisel, kuna on keeldunud OÜ-le Fremanti andmast liinilube viitega ühistranspordiseaduse § 41 lg-le 2. OÜ Fremanti palub Konkurentsiametil algatada haldusmenetlus, et kontrollida Kohtla-Järve Linnavalitsuse tegevuse vastavust konkurentsiseadusele ühistranspordi liinilubade andmisel ja anda soovitus Kohtla-Järve Linnavalitsusele konkurentsiolekorra parandamiseks ühistranspordi valdkonnas.

2. ÕIGUSLIK HINNANG

Vastavalt konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) §-le 55 on Konkurentsiamet pädev teostama kõiki konkurentsiseadusega temale pandud toiminguid ja võtma tarvitusele

meetmeid konkurentsi kaitsmiseks. Konkurentsiamet analüüsib konkurentsiolukorda, kavandab konkurentsi soodustavaid meetmeid, annab soovitusi konkurentsiolukorra parandamiseks ja teeb ettepanekuid õigusaktide vastuvõtmiseks või muutmiseks.

Tulenevalt konkurentsiseadusest ei ole Konkurentsiamet pädev teostama aga järelevalvet ühistranspordiseaduse täitmise üle ja andma õiguslikku hinnangut Ida-Viru Maavalitsuse ja Kohtla-Järve Linnavalitsuse liinilubade andmisest keeldumise otsuste kohta vastavalt ühistranspordiseaduse (edaspidi ÜTS) § 41 lg-le 2.

Vastavalt ÜTS §-dele 4, 5 ja 6 kavandavad ja korraldavad ühistransporti käesolevas seaduses või selle alusel sätestatud korras valla- ja linnavalikogu ning valla- ja linnavalitsus (edaspidi omavalitsusorgan) oma haldusterritooriumil ning maavalitsus maakonna territooriumil. Liinilubade andmise kord ja andmisest keeldumise alused on sätestatud ühistranspordiseaduses. Liiniloa andmisest keeldumine vastavalt ÜTS § 41 lg-le 2 ei ole vastuolus konkurentsiseadusega.

KonkS § 2 lg-te 1 ja 2 kohaselt on ettevõtjaks käesoleva seaduse tähenduses äriühing, füüsilisest isikust ettevõtja või muu majandus- või kutsetegevuses osalev isik või juriidiliseks isikuks mitteolev ühendus või ettevõtja huvides tegutsev isik. Kui avalik-õiguslikku funktsiooni täitev isik, riik või kohaliku omavalitsuse üksus osaleb kaubaturul, kohaldatakse neile ettevõtjate kohta käivaid sätteid. Käesoleval juhul täidavad Ida-Viru Maavalitsus ja Kohtla-Järve Linnavalitsus avalik-õiguslikke ülesandeid, kusjuures nad ei osale kaubaturul. Liinilubasid antakse välja haldusaktiga. Konkurentsiamet haldusaktide õiguspärasuse üle järelevalvet ei teosta. Maavalitsuse või linnavalitsuse haldusaktiga mittenõustumisel on liiniloa taotlejal vastavalt halduskohtumenetluse seadustiku § 9 lg-le 1 õigus esitada nimetatud otsuse peale kaebus halduskohtusse, mida OÜ Fremanti on antud juhul ka teinud.

KonkS § 61 kohaselt on Konkurentsiametil pädevus anda riigiasutustele ja kohaliku omavalitsuse üksustele soovitusi konkurentsiolukorra parandamiseks. Antud juhul on aga Konkurentsiamet seisukohal, et OÜ Fremanti taotlustes toodud asjaolude põhjal ei ole alust Ida-Viru Maavalitsusele ja Kohtla-Järve Linnavalitsusele soovitusi teha.

Kuigi Ida-Viru Maavalitsuse ja Kohtla-Järve Linnavalitsuse otsused OÜ-le Fremanti liinilubasid mitte väljastada võib kahandada konkurentsi bussiettevõtjate vahel, tulenevad Ida-Viru Maavalitsuse ja Kohtla-Järve Linnavalitsuse otsused otseselt ÜTS § 41 rakendamisest. Konkurentsiamet ei saa teha Ida-Viru Maavalitsusele ja Kohtla-Järve Linnavalitsusele soovitusi ÜTS § 41 mitte rakendada, sest ÜTS § 41 kohaldamine on Ida-Viru Maavalitsusele ja Kohtla-Järve Linnavalitsusele kohustuslik.

Riigikohus on 17.04.2002 lahendis nr 3-3-1-19-02 punktis nr 10 ÜTS § 41 kohta sedastanud, et *“Ühistranspordiseaduse nimetatud sätte eesmärk on kaasa aidata veoteenuste osutamise stabiilsusele, ohutusele ja reisijate sõidumugavuste loomisele. Veoteenuste osutamise stabiilsust või ohutust häiriks näiteks see, kui sama väljumisaja tõttu ei jätku enam reisijaid mõlemale sõidukile ja seetõttu muutuks vedu majanduslikult mittetasuvaks, või kui tuleks vähendada kulutusi ohutusele. Ka kulutused reisijate sõidumugavustele võivad väheneda, kui ülemäärane konkurents või vedaja põhjendamatu ebakindlus veoteenuste turul seda tingivad. Liiniveo planeerimisel ja lubade andmisel tuleb loa andjal lähtuda nii ühistranspordiseaduse*

§-s 3 lg 2 p 1 sätestatud peaeesmärgist tagada ühistransporditeenuse pakkumise vastavus nõudlusele ning sotsiaalsete ja majanduslike ressursside kasutamise otstarbekus kui ka ÜTS § 41 lg 2 eesmärgist.” Riigikohtu osundatud lahendist ilmneb, et ÜTS § 41 teenib konkurentsiseadusest erinevaid eesmärke. Konkurentsiseaduse reguleerimisala on vaba ettevõtluse huvidest lähtuva konkurentsi kaitsmine.

Seega Konkurentsiametil puudub pädevus anda hinnangut Ida-Viru Maavalitsuse ja Kohtla-Järve Linnavalitsuse tegevusele ühistranspordi korraldamisel vastavalt ÜTS § 41. Samas ei saa Konkurentsiamet teha Ida-Viru Maavalitsusele ja Kohtla-Järve Linnavalitsusele soovitusi konkurentsiolekorra parandamiseks, kuna ÜTS §-i 41 kohaldamise eesmärk pole konkurentsiolekorra kujundamisega üheselt seotud.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes haldusmenetluse seaduse § 43 lg 4 p-st 2,

otsustan:

lõpetada OÜ Fremanti 21.02.2005.a kahe taotluse alusel alanud haldusmenetlus taotletud soovitude andmata jätmisega Ida-Viru Maavalitsusele ja Kohtla-Järve Linnavalitsusele.

Käesoleva otsuse peale on õigus esitada Tallinna Halduskohtule kaebus või Konkurentsiametile vaie 30 päeva jooksul otsuse teatavakstegemisest arvates.

Peeter Tammistu

Ärakiri on Konkurentsiameti peadirektori haldusmenetluse lõpetamise 16.03.2005. a otsuse nr 13-L originaaliga samane.

Sirje Pastarus

Tallinn, 16.03.2005. a.

